

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Şanlıurfa İlimizin dünyada markalaşan isot biberinin, biber salçası ve domates salçasının üretimini, kurutma ve işlenmesini yapan üreticilerimizin sorunlarının tespit edilmesi, üreticilerin talepleri dikkate alınarak çözüm yollarının belirlenmesi, gerekli düzenlemelerin başlatılması amacıyla Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini talep ederiz. 13/08/2024

Av. Mahmut TANAL

Şanlıurfa Milletvekili

Seyit Torun

Osmanlı Mr.

Melir Delat

İzmir Mr.

Bekir Başevirgen

Manisa M.V.

Eylül Ertuğ Ekmekçi

Zeynep Mr.

Deniz Demir

Ankara Mr.

Değer

Reha Mr.

Veddi Gündoğdu

Kırklareli Mr.

Savet Mullaoglu

Hatay M.V.

Velir Ağbaba

Kabala Mr.

Beyhan ÇAYLAN

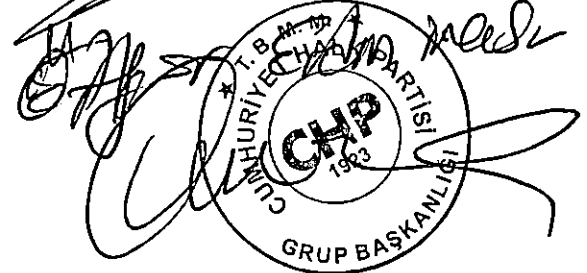
Sarıyer Mr.

Mahip Karzo

Kocaeli Mr.

Gökhan Zeybek

İstanbul Mr.

GEREKÇE:

Dünya biber bitkisi üretim alanları ve miktarlarına bakıldığında toplam üretim bakımından Türkiye, en yüksek ikinci üretimi gerçekleştirmektedir. Ülkemizde son yıllarda elde edilen verilere göre biber üretim alanları ve miktarlarında düzenli bir artış olmaktadır. Türkiye’de üretilen toplam yaş kırmızı biberin % 78’lik kısmı, GAP Bölgesinde bulunan illerde gerçekleşmekle birlikte, bu toplam kırmızı biberin yarısından fazlası Şanlıurfa’da yetiştirilmektedir.

Sulu tarım alanlarının artmasıyla, isot biberi tarım alanları artmış ve isot Türkiye’de markalaşarak, Şanlıurfa’nın en önemli sembollerinden birisi haline gelmiştir. Şanlıurfa isotu, tüm dünyada bilindik bir gıda ürünü olarak markalaşmıştır. 2023 yılı Ocak – Haziran dönemi itibariyle Şanlıurfa’da 5 milyon 441 bin dolar olan pul biber ihracatı, 2024 yılının aynı döneminde % 26’lık artış ile 6 milyon 878 bin dolara çıkmıştır. 2023 yılının ilk yarısında Şanlıurfa ilimizden 83 ülkeye tonlarca isot biberi ihracatı yapılmıştır.

Şanlıurfa ilimize özgü isot ve biber salçası üretimi, ülke ekonomisi içinde büyük bir öneme sahip olan başlıca mahsullerdendir. Ancak ülke ekonomisine sundukları katkıya rağmen Şanlıurfalı üreticiler, hasat edilen biber ve domateslerin kurutulması ve sergilenmesi için kendilerine yer tahsis edilmemesi, yol kenarlarında kalan alanlarda kurutma ve sergi işlemlerinin yapılmak zorunda bırakılması gibi çeşitli sorunlar ile karşı karşıya bırakılmaktadır. Yıllardır çözüme kavuşturulmamış olan bu sorunlar, ekonomik istikrarın sağlanması ve tarım sektörünün sürdürülebilirliği açısından her yıl üretim sezonunda önemli bir gündem maddesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şanlıurfa ilinde yıllık tonlarca isot, biber ve domates salçası üretilmektedir. Ülke ekonomisindeki bu büyük yere rağmen üreticiye hiçbir destek sağlanmamakta ve hatta üretimin gerçekleştirilmesi için yer dahi tahsis edilmemektedir. Üretim aşamasındaki sıkıntıların üzerine gövize kurunun istikrarsız oluşu, ülke ekonomisindeki kriz ve üretim maliyetlerinin öngörülemez artışları, elde edilen gelirlerin azalmasına neden olmaktadır.

Tarımsal girdi maliyetlerindeki artışlar, ürün için düşük fiyat biçilmesi ve hali hazırda var olan sorunlar üreticileri olumsuz etkilemektedir. Üretim aşamasında çalışan işçilerin ve üreticilerin çalışma koşulları da ciddi bir endişe konusudur. 50 derece sıcaklığa ulaşan Şanlıurfa ilinde üretim yapmaya çalışan üretici ve işçilerin, isot biberlerinin kuruması için sergi yapabilecekleri, salça hazırlayabilecekleri alanlar son derece yetersizdir. Uygun bir sergi alanı bulunmamasına rağmen üretime devam etmeye çalışan isot biberi, salça üreticileri ve işçiler, dar sahalarda ve yol kenarlarında toz içerisinde kalan alanlarda üretim faaliyetlerini sürdürmeye çalışmaktadırlar. Isot biber kurutma ve salça üretme alanlarının yeterli olmayışı, hijyenik koşulların yeterli düzeyde sağlanmaması, üreticileri isyan edecek konuma getirmiştir.

Tüm bunlara ek olarak üretici ve işçilerin çalışabilecekleri insan onuruna yaraşır, elektrik, su ve tuvalet imkanları bulunan, gerekli güvenlik önlemlerinin alındığı bir çalışma alanı da oluşturulmamıştır.

Üreticilerin yaşadıkları bir diğer önemli sorun ise tarımsal destek politikalarının yetersizliğidir. Tarım politikalarının yetersizliği ve belirsizliği, hasat sonrası yeterli düzeyde ürün işleme alanlarının üreticilere tahsis edilmemesi, zor koşullarda üretim yapılmasına çalışılması, üreticileri mağdur etmektedir.

Üretim faaliyetlerinin devamı için uygun koşulların sağlanamaması halinde üretim maalesef ki durma noktasına gelecek, böylelikle işsizlik sorunu katlanarak büyümüş olacak, hem iç hem de dış pazarda küçülme meydana gelecek, ülke ekonomisi bu durumdan olumsuz etkilenecektir.

Bu nedenle Şanlıurfa isot biberi ve isot biberi salçası, domates salçası üreticileri ve mevsimlik işçilerin karşılaştığı sorunların tespit edilmesi ve çözüm yollarının araştırılması, ülkemiz ekonomisi için hayati öneme sahiptir. Hasat sonrası Şanlıurfa isotu kurutma, işleme, biber salçası, domates salçası hazırlama işini yapan çiftçilerin yer, elektrik, su ve tuvalet gibi sorunlarının çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Döviz kuru dalgalanmaları, ekonomik kriz, yüksek enflasyon gibi nedenlerden olumsuz etkilenen üretim için gerekli uygunluktaki koşulların sağlanması, tarımsal destek politikaları gibi konuların ele alınarak üretimdeki istikrar ve sürdürülebilirliğin sağlanması gerekmektedir. Bu sorunların çözülmesi üreticilerin ve Türkiye ekonomisine olumlu katkıda bulunacaktır. Söz konusu hususlarda TBMM de üzerine düşen görevi yerine getirmelidir.

mer
ünv

mer
ünv

mer
ünv

mer
ünv

mer
ünv

mer
ünv

mer
ünv

